

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Subotica-Szabadka, 1920. október 19

Ára helyben és vidéken 2 korona

XXI. évfolyam 82. sz.

Kedd

Megjelenik minden délután vasár- és Önnepnap kivételével
Telefonszám: szerkesztőség 5-10, kiadóhivatal 8-58.

Felolvasó szerkesztő:
VUKOV LUKÁCS

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Subotica-Szabadka.
Regenta Alexandra-utca (Kossuth)-utca, Leibach-palota.

A munka és rend törvényének részletei. — Megalakult a Jugoszláv Lloyd. — A szabadkai kommunista gyűlés. — Nem vonulnak be a tartalékos tisztek. — A demokrata párt s a szabadkai főispánság. — Forrong a világ.

A magyar királykérdés.

A királyi trón betöltésének lapangó küzdelme kirobbant a magyar nemzetgyűlésen s ez a kirobbanás ha nem is mutatja seregszámát a királyválasztásra fölkészülteknek, — olyan bepillantást ad a külfizsák mögött folyó birkózásnak, mely nem méltatlan a legnagyobb jelentőségű alkotmányjogi tényhez. Egyfelől a karlisták s a szabad királyválasztás hívei, másfelől a puccsisták s a népszavazást követelők állnak egymással szemközt s teszik nagyméretűvé az egymással való viaskodást. A komplikódott élet egyre ku-zább megoldásokat tesz csak lehetővé, hol van az a bibliai egyszerűség, az a varázslatos olajnyomasztó kép, amikor a Duna jégén fagyoskodó nemesek türelmetlenségükben kiküldötték Mátyást királynak.

A legitimitás elve, mely az utolsó Habsburg vezet vissza, kétségkívül nem az országunk, hanem a királyválasztóknak érdekeit szolgálja. — Magyarország gyökértelen volt mindig a Habsburg-hódolat, minden nemzeti érzés megtagadásának s minden nemzeti követelés kielégületlenségének emléke idézi csak ezt a dinasztia-t. S az a jelenség, hogy a háború civetszése után Magyarországon a köztársaság gondolata olyan elemen-táris erővel szállotta meg a lelkeket, beszédesen mutatja, hogy milyen őszintén érezte mindenki a Habsburgoktól való megszabaduláshoz való vágyat, mert hiszen Magyarországon addig alig volt köztársasági mozgalom, de az októberi forradalom után a sors megpecsételésének akarásaként reflex-ként éret föl a magyarság lelkében a köztársaság akarása. Történelmi perspektívánélküli, közérzületet megtagadó s az ország érdekeit — mit nekik Hekuba! — nem mérlegelő ma minden öbrékvés, mely a független Magyarországot első királyként az öszzereskedt monarchia utolsó császárját akarja visszavezetni.

Van valami sorsszerű abban, hogy amikor a királyválasztás kérdése először parázslék ki a takargatás hamuja alól s amikor a magyar nemzetgyűlés eseményei megdöbbenően előrehaladott stádiumában mutatják be a királyi trón betöltésének a magyar nép megkérdése nélkül történt elő-készleteit, ugyanakkor jelennek meg az agg magyar püspökök, az érde-mes történelmelemdúcsnak: Fran-nói Vil-mosnak a királykérdésről írt broszúrája. A Habsburgok elleni izzó gyűlölet

lázad ki ebből a kis könyvből mely az adatok tömegével, a filozófus felül-ről nézésével s a történelmi távlatba állított jelennek hidegszűl és meleg-szűlvi vizsgálattal álltakozik az ellen, ami most Magyarországon készülé-ten van. A magyar rezsim a közélet fórumára belepésre jogosító erkölcsi belépőjegynek tekinti azt, ha valaki-nek nem volt szerepe Károlyi Mihály politikájában. A mai magyar rezsim a háború felidézésének, a háboru elhárítása elmulasztásának, a háboru-nak az öszzereskedés erőkötölt folytatásának levekelhetetlen bűnéit mind az öszzereskedés utáni politikusok erkölcsi teherlapján vezeti. S ugyan-akkor a leghangosabbak készüli a visszatérés útját s vesszítik a virágot s a lombokat a visszatérő lábai elé,

annak, aki először adta Károlyi Mi-hály kezébe a hatalmat.

Szinte elválaszthatatlanul hozzátartozik a magyar fátumhoz, hogy történelmének legválságosabb idejében mindig a legfőbb emez nemzedék élt. Alacsony stréberkedések teték teljessé a leromlást a mohácsi vész után, korrupt nemességgel fogadtatták el a pragmatica sanctiót s most a vezéző Friedrichnek az ébredő tót Szemrecsanyinak s a császári hadvezér operett-unokájának, Windischgrätz-nek jelentéktelenségei és hangoságai akarják eldönteni azt a kérdést, ami-ért egy tragikus ország egész jövén-dőjével s a meg sem szűletett gene-rációk életük javaival lesznek kény-telenekek felélni, bűnhődni s talán el-pusztulni. (d.)

Minden árut szabad behozni.

Beograd, okt. 18. A gazdasági és pénzügyi bizottság elhatározta, hogy a behozatali tilalomról szóló rend-let érvényének a megszüntetésével,

minden árucikk behozatalát megengedik. A luxusárakra a vámtételeken felül még külön illetéket is kell fizetni.

Kitört az angol bányászsztrájk.

London, okt. 17. Az angol bányamunkások és munkaadók között nem jött létre a megegyezés. A bányamunkások szövetségének határozata szerint október 16-án kitört a bánya-sztrájk. A sztrájk veszélyeinek elhárítására a kormány már napok-kal előbb megtiltotta a szén kivite-let, s az ország szénkészletét lefog-lalták. A sztrájk következményei be-láthatatlanok. A legtöbb tagot számláló szakszervezetek már előre be-

jelentették, hogy a bányászok sztrájk-jához, ha az megkezdődik, csata-kozni fognak. A sztrájk, ha rövidesen nem fejeződik be, a világpiac termel-ését is befolyásolni fogja. Az angol kormány, felfogva e munkásmoz-galom páratlan jelentőségét, mindent elkövetett, hogy a sztrájk kitörését elhárítsa s most sem mulaszt el semmit, hogy annak következmé-nyeit — legalább átmenetileg — csökkentse.

Nem kell bevonulni.

A hadügyminiszter IG909 S. S. számú okt. 15-én kelt rendeletében, a választói törvény 3 §-ra való hivatkozással az S. Gy. 10035 számú augusztus II-iki rendelete értelmében elrendeli a következők-et:

1. Tartalékos tiszteket többet nem hívnak be kéthónapos fegy-vergyakorlotra.
2. Azokat a tartalékos tiszteket, akiket már behívtak, de a szolgál-atot még nem kezdték meg, értesí-teni kell, hogy nem kell bevo-nulniok.

Létrejött a finn-orosz béke

Páris, okt. 17. Radioje entések szerint Finnország és Szovjet-Orosz-ország megkötötték a békét. A feltételek szerint Finnország határai a régi finn királyság területére terjed-nek ki. A Balti-tengert semlegesí-tették.

Szerbiában szabad a só és petroleum vásárlása.

Beograd, okt. 18. A pénzügyminis-ter rendelte szerint Szerbiában só és petroleumot mindenki bármily mennyiségben vásárolhat. A só ára métermázsanként 160 ezüst di-nár, a petroleumé ladanként 200 ezüst dinár.

TŐZSDE

Belgrad, okt. 16. Magánforgalom:
VALUTÁK.

Dollár	140 60	korona
Lira	5 60	"
Lei	248—	"
Leva	178—	"
Márka	2 08	"
Osztürk korona	40 40	"

DEVIZÁK.

London	492—	korona
Páris	9 36	"
Roma	560—	"
Prága	162—	"
Bécs	36 70	"

Budapesti tőzsde: Márka 567.50, líra 1500, sokol 480, bécsi korona 101.50, Bécs. Devizák: márk 550, lei 581, leva 430, líra 1375, dollár 320, di-nár 11.50.

Békét akarnak a német többségi szocialisták.

Berlin, okt. 17. Casselban tegnap kezdődött a német többségi szocia-listák kongresszusa, amelyen 280 delegátus jelent meg. A kongresszus foglalkozott a német kormánynak Angliával és Franciaországgal szem-ben tanúsított magatartásával. Vala-mennyi szónok helyeselte Mayer és Simons eljárását, akikről megállá-pították, hogy a versaillesi szerződés végrehajtásában elmentek a legvégső határokrig. A német többségi szocia-listák kimondották, hogy nem fogják megengedni, hogy Europa újabb pusztító háboru színhelye legyen.

Az olasz tárgyalások.

Beograd, okt. 18. Az olaszokkal folytatandó közvetlen tárgyalásokon Jugoszlávia részéről Vesznics, Szio-janovic és Trumbics miniszterek vesznek részt.

Sztrájk készül Belgiumban.

Brüsszel, okt. 17. A charledoyi bányászok a sztrájk mellett hatá-roztak. Az általános bányász-sztrájk kezdetének időpontjaul ok-tóber 26-át tűzték ki.

A transbajkai fehércsapa-tok Wrangel mellett.

Konstantinápoly, okt. 17. Wrang-el tábornok elnöklésével tábornoki konferencia volt, amelyen Okod, Okozod és Nobel tábornok vettek részt. Wrangel bejelen-tette a konferenciának, hogy Se-menoff tábornok a transbajkai fehércsapatok parancsnoka arról értesítette, hogy hozzá csatlakozik.

A subotici baptisták temploma.

Engedélyt kérnek a miniszteriumtól.

Kevesen tudják, hogy Szubotica város különböző vallású lakosai között baptisták is vannak. Bann a városban igen kevés ugyan a baptista hívők száma, de künn Tompán már többen vannak úgy, hogy egy templomot is építhettek maguknak. A baptistáknak most sok bajuk van a templomukkal, mert azt a várostól 25 évre bérbe vett földre építették és a föld a tanács határozatából most újra árverés alá kerül. A baptista egyház „kuratora,” Szabó Sándor gazda az egyház nevében most arra kéri a tanácsot, hogy azt a hold földet, amelyen a baptisták temploma van, ne bocsássák árverés alá, hanem adják ki ismét a baptistáknak, akik hajlandók érte azt a bérleti összeget fizetni, amennyit a környékbeli földekért fizetnek a gazdák. Kérvényükhöz egy okiratot is csatoltak, amely szerint a tompai baptista egyház-község a budapesti anyahítközséghez tartozik és törvényesen tört hitelekezetet.

A városi tanács respektálva a baptisták kérését s úgy határozott, hogy a szóbanforgó hold földet egyelőre nem adja ki bérbe másnak, de kötelezi a baptista hitelekezetet, hogy a beogradi vallásügyi minisztertel szerezzen be működési engedélyt.

Szabó Sándor gazdának eszerint Beogradba kell fordulni, ott azután el fog dőlni a tompai baptista egyház sorsa.

Forrong az egész világ.

Nyugtalanító hírek mindenünnen.

Az emberiség nem tud pihe-néshez, meggyűvashoz jutni. A háború ütötte sebek sehol a világon nem gyógyultak be és a szenvedő emberek mindenütt egymás ellen fordulnak, mert nem tudnak beletörödni a nehéz sorsba, amely a háború óta osztályrészük.

Nyugaton ahonnan pedig a küzködő, szenvedő Európa a megváltást várja, a társadalmi elégedetlenség szárazkókban robban ki. Spanyolország munkásainak szárájára még nem ért véget és máris az a veszedelem fenyeget, hogy a belga szenterület munkásai szüntetik be a munkát.

Anglián újabb megpróbáltatások felé sodorja a sineifein veszedelem. Az ir felkelők most már modern fegyverekkel harcolnak és ugylátszi, hogy nagyszerű katonai fegyverzettségben is. Géppuskák, páncélos autombiljak vannak és súlyos veszteségeket okoznak az angol hadseregnek. Angliának pedig a keleten is harcolnia kell és véres küzdelmekben kell az angol csapatoknak a lázongó arabokkal megmérkőznök.

Európa keletén sem kezdődhetik el a békés munka. A lengyel-litván vetelkedés újabb háborús konfliktusokat fenyeget és a bolsevista imperializmus is újabb erőfeszítésekkel igyekszik hódítani. Litván csapatok támadást kezdtek és a bolsevikiek Lengyelországra azzal akarnak újabb csapást mérni, hogy a lengyelekkel szövetséges ukránokra támadnak.

Nyugtalanág, bizonytalanág mindenfelé. Mindenfelé harcolnak fegyverrel és munkabeszüntetéssel. A sokat szenvedett emberiség vergődik és önmagát tépi, marcangolja, mint a lábbeteg. Forrong az egész világ...

A lappangó világháború legújabb

fázisairól alábbi táviratainkban számolunk be:

Páncélosok beolvak a sinnfeinek.

London, okt. 17. Cauturban (Jorki grófság) a sinnfeinek és az angol katonaság között újabb összeütközés került a dolog. Az összeütközés folyamán 3 angol katona meghalt 13 megsbesült. A sinnfeinek gépfegyverekkel és páncéltárolkával harcolnak.

Előbban is...

Bagdad, okt. 17. Katonai jelentések szerint Hillától 5 kilométernyire 3000 arab felkelő megtámadott egy angol zászlóaljot. Az angoloknak sikerült két óráshozé harc után a felkelőket szétszórni.

Litván támadás Lengyel ország ellen.

Varsó, okt. 17. Litván előrsök dacára annak, hogy a fegyverszünet még érvényben van, átlettek a demarkációs vonalat és megtámadták a lengyel előrsöket. A litván nép a litván és bolsevik terror elől lengyel területre menekül. A lengyel csapatok elfoglalták Bojanovot, 1000 foglyot ejtettek és nagy zsákmány került kezükre. A délnyugati fronton a bolsevikiek nagy csapatokat vonnak össze, mert támadásra készülnek az ukránok ellen.

Az eszt kormány lemondott.

Vasó, okt. 16. Az eszt kormány beadta lemondását. A kabinet válasát az idézte elő, hogy a kormány tagjai között a katonák között felosztandó földek kérdésében nézeteltérések támadtak.

A Spanyolország gi st. ájk.

Madrid, okt. 17. A szárák és zavargások még nem értek véget, azonban az általános hely-

zetbe javulás állott be, mert a legtöbb helyen részleges szárák van. Barcelonaban rendszeren folyik a munka, ugyszintén a nagyobb gyári üzemekben is.

A bolognai zavargások.

Páris, okt. 17. A bolognai zavargások alkalmával a katonák és tüntetők között fegyveres összeütközésre került a dolog. Az összeütközés folyamán két katona és egy tüntető meghalt és 14-en megsbesültek.

Lerombolt olasz njs gpa'ola.

Páris, okt. 17. Triesztben a szocialista és a nacionalista pártok között konfliktus tört ki. A nacionalisták megtámadták a L'avancatore című szocialista lap szerkesztőségét és kifosztva a helyiségeket az épületet lerombolták.

Demokrata felfogás

a szabadkai főispánságról.

A szabadkai demokrata-párt részéről a következőkben precizizáltak előttünk az ő állásfoglalásukat a főispánkérdésben:

— Mikor az országos demokrata-párt bevonult a kormányzó-többségbe, egyezmény jött létre a főispáni állások felosztásáról is aszerint a megegyezés szerint, Bácskában a zombori vármegyei és városi főispánság, továbbá az ujvidéki főispánság a radikálisoknak, a szabadkai pedig a demokratáknak jutott. A nagyhorvát-párt és a klerikálisok, akik a radikálisokkal együtt az ugynevezett parlamentari egyesülést alkotják, megkapták a maguk főispánságait Horvátországban és így nekik isincs beszólásuk az itteni ügybe.

— Az egyezmény végrehajtása szeptember harmadikán kezdődött meg. Mikor a központnál véle-ményt kértek az ügyben a demokrata-párt itteni szervezetétől, mi kijelentettük, hogy mi is a beogradi egyezmény alapján ál-

TÁRCA

Bar Felicien.

Páris... Ifju nagyotakarások Mekkája, napoleoni álmok temetője, be messze estél tőlünk! El-tüntél, elmúltál, a visszahozhatatlanul elmúlt ifjúsággal együtt és mi, akik 13—20 év könnyű terhével a vállunkon, de nagyratörő álmokkal a szívünkben, tapostuk imádot aszfaltotod, — végigsimitva fáradt kezünket az első ősz hajszálakon, könnyezve gondolunk rád vissza!

A Bd. Bonne-Nouvelle 88. sz. alatt áll a „Bar Felicien.” Tulajdonosnője Mme. Felicien már rég kiköltözött azóta valamelyik „Cimetière”-be, miután belefáradt a vendégeivel való örökös veszedéskébe. A „Bar” vendégei főképpen magyarok voltak és így érthető, hogy jó Madame-vel örökké veszedkedni kellett. Ebben a ténykedésben merült ki egész napi elfoglaltsága, ha a vég nélküli horgolást és stoppolást leszámitjuk.

A csipős novemberi idő összereltele estefelé a törzsvendégeket a „Bar” barátságosan világító gázkályhaja köré és a zümmögő terefereken elesen süvített belé-néha Madame Felicien hangja:

„Ha nem iszik, menjen ki!” Az éveken át tarló érintkezésben ugyanis a Madame egész türehtően megtanult magyarul és a tudományának igen gyakran vette hasznát s legtöbbször ebben az irányban.

A törzspublikum csak nemzetiségi szempontból volt egységes, társadalmi és egyéb szempontból nézve már igen nagy különbségek állottak fenn. A társaság „crème”-je egy pár szűcs és női szabósegéd volt, akik Poiret-nél és a többi divatnagyhatalomnál dolgoztak. Cigányzenészek a szemközti „Café de la Terrasse”-ből, mechanikusok a Technológiáról, pincérek, szakácsok és egyéb naplók, akik a Bar Felicienben megivott feketét a hozzá elszívott „caporol”-lal, mint vacsorát könnyelték el lelkiismeretük előtt, közben nagyszerű terveket kövacsolvá a Nizzába való bejuthatásra vonatkozólag. A legtöbb számúra elérhetetlen álmom volt ez, hiszen a P. L. M. (Páris-Lion-Mediterranéi) 55 frankba kerül Nizzára.

Nagyszerű, — vagy akkor az ifjúság rózsaszínű szemüvegén át nézve nagyszerű — tréfák, ugratások jártak. A ferge kétfrankos

utáni hajszában elfáradt magyar, megérkezve a Bar elé, a kivilágított ablakban egy szerény „affiche”-t fedezett le. Elképzelve magának a hirdetés állás elonyeit, szeméit kidüllesztve fogott a cédula kibetízéséhez, míg végül lelógó orral, csaldóttan lépett be a harsányan kacagó kompánia közé. A cédulán ez állt:

„A Notre-Dame javításához malterhordó napszámosok felvételnek. Jelentkezni lehet Mme Felicien-nél. Zongorázni tudók előnyben részesülnek.”

— Ki volt az a fickó? — kérdezte a „beugrott” vérbenforgó szemekkel.

— Biztosan megint a Szisztém műve volt — mondta valaki.

Ilyesmik csak Szisztém-től telik ki. Örökké vidám, örökké nincsenlen és ezért örökké adakozó lelek volt ez a Szisztém. Az igazi nevet senki sem tudta, ezt a nevet pedig azért kapta, mert szabadidejében (t. i. mikor nem volt a tréfák és ugratások kigondolásvá elfoglalva), kezét hátrátéve föl s alá lóbázta hosszú testét a Barban, kártyaesélyeket kombinálva és szisztémákat dolgozva ki, hogyan lehetne egy „Chemin”-bankot szétrobbantani. Közben folyton beszélt magában: „Ha kidobom a carreen as-t, arra ró-

adja a coeur d'ámát” és így tovább.

Hát ennek a Szisztém-nek voltak jó tréfái is. A legsikeresebb a következő volt.

Egyszer meg a nyáron olvasott egy hirdetést, amely szerint a „Crédit Lyonnais” gyakornokot keres, aki magát a francia nyelvben és a bank szakmában kiképezni akarná. Szisztém aki már Pesten is ilyesmí volt, amíg kalandvágyó vére és valami elkövetett ostobaság Párisba nem sodorta, rögtön jelentkezett és fel is fogadták havi 60 frank horribilis fizetéssel. Ez nem zavarta Szisztémet, aki bálumatos precizitással osztotta be ezt a szerény összeget úgy, hogy még néhány sou fölöslege is volt mindig, a hajótörött honfitársak gyors fölségelyezésére. Már vagy négy hónapja volt Szisztém a bank alkalmazottja; míg egyszer egy novemberi délután a szokotnál korábban jött a Barba és rögtön az „Indicateur”-t; a monetrendet kérte. „Hova Szisztém?” — kérdezték kórusban. „Havre”-ba megyek fiuk, hivatalos ügyben küld ki a bank. Nem gyanítottunk semmit.

Egy Tatár Miska nevű fiatal-ember, aki akkor a „Der Deutsche” című, akkor megindult és nemsokára kimult német napilap kihor-

lunk Erre megindultak a tárgyalások Dobranovacsainak főispánra való kinevezése iránt, amiről ugyan bennünk megkésve értesítettek. Akkor elkövetkezett a radikálisok által előidézett válság, amelyből ebben az ügyben is differenciák támadtak. Azóta a szabadkai főispáni állás lóg a levegőben. A hátere mindennek a radikálisok ingadozó viselkedése, akik közül egyesek hívei voltak Dobranovacsai kinevezésének, mások pedig vehemensen intrikáltak ellene és Szerbiából ohajtottak új főispánt.

— A demokrata párt szabadkai szervezete egyáltalán nem avatkozott bele a főispán kinevezésének kérdésébe. Mi többször kijelentettük, hogy nekünk abszolúte semmi közünk a főispánváltozáshoz, csak arra figyelmeltünk, hogy a válságból, ha beáll, nem akarunk úgy kikerülni, hogy kárt szenvedjünk. Nekünk ugyanis előnyösebb, ha Szudarevics megmarad főispánnak, aki nem sok vizet kavar. Mireánk politikai céljaink elérésénél, melyek álta-

lános boldogulásra és jólétre törek, egyelőre kedvezőbb, ha itt helyben nem kell vállalnunk a város ügyeinek vezetését. Sokkal nehezebb lenne a sofunk, ha most, a választások előtt, az utolsó pillanatban, át kellene vennünk a közigazgatást, mely véleményünk szerint tönkretette a városi gazdálkodást. A tehetségtelenség és a rossz gazdálkodás következményeit most a tél előtt, mikor a városnak se fája, se egyebe, ami kellene, minden, ha-gunk sem tudnánk elcsinálni, ma-gam eljászanánk azt a lehetőséget, hogy majd arra alkalmas időben átvegyük a város ügyeit és szanjuk azokat. A város most sem tudja fizetni a tisztviselőit, hanem az államtól kér segítséget, mindazonáltal autonómiát kér. Mi azt kérdezzük, micsoda autonómia lenne az, lehetséges-e az, nem lenne-e káros. Mi majd annak idején megtaláljuk a helyzetből a kivezető utat úgy, hogy az állam tökéletes egysége megmaradjon.

Megalakult a „Jugoszláv Lloyd.”

Békés együttműködést akar a régi Lloydal.

A Jugoszláv Lloydnak a nyilvánosságot és a kereskedőosztályt az elmúlt hetekben sokat foglalkoztató ügye vasárnap délután befejezést nyert. Még a legutóbbi napokban is a legellentétebb hírek keringtek az új akció felől. Szekulics dr.-nak a novisadi kamara titkárnak legutóbbi suboticei látogatásával kapcsolatban az a hír is járta, hogy a Jugoszláv Lloyd alakítására indított akció abbamarad, de mindezeket a híreket megcáfolja az a tény, hogy a Jugoszláv Lloyd már meg is alakult, alapszabályait is felterjesztették a miniszteriumba sőt tisztikarát is megválasztották már.

Az alakuló ülés vasárnap délután négy órakor vette kezdetét, mintegy 20—25 kereskedő jelenlétében. Először a régi Lloydal folytatott tárgyalásokat ismertették, a különválás okait és a különválásból eredő a kereskedő osztályra háramló előnyöket hangsúlyozták. Az erről folytatott vitában a beszélők kiemelték, hogy a régi Lloydal szemben semmi körülmények között sem akarnak ellenséggé szembé állani, a legjobb barátság szükségességét hangsúlyozták sőt *Gavanszki* Miklós, akit később a Jugoszláv Lloyd elnökeként választottak, nyomatékosan utalt arra, hogy a kereskedőosztályt érdeklő fontos

és minden kereskedőt érdeklő ügyekben, a régi Lloydal karöltve igyekezzenek dolgozni. Az egyik közbeszóló arra a kérdésre, hogy a miniszterium meg fogja-e majd engedni Suboticán a két Lloydnak a működését, azt a választ kapta, hogy a fennálló törvények szerint semmi akadálya nincs annak, hogy mind a két egyesület fennálljon.

Ezután *Lepedát* Ilés az alapszabályokat ismertette, melyet csekély változtatással a gyűlés elfogadott. Az alapszabályok szerint a Jugoszláv Lloydnak minden önálló kereskedő, azonkívül valamennyi bank és vállalat tisztviselője tagja lehet. A vezető-ségben és a választmányban csak olyanok lehetnek, akik valamelyik szláv nyelvet tökéletesen bírják.

lat tisztviselője tagja lehet. A vezető-ségben és a választmányban csak olyanok lehetnek, akik valamelyik szláv nyelvet tökéletesen bírják.

Az alapszabályok letárgyalása után megőrténtek a választások, melynek eredményeképp elnök lett *Gavanszki* Miklós, I. alelnök *Stipics* Marko, II. alelnök *Jurity* Marko, azonkívül választottak 20 választmányi tagot és 3 póttagot.

A választások után, miután még a gyűlés keretéből bejelentette, hogy a Jugoszláv Lloyd részére egy tag megfelelő helyiséget ingyenesen ajánlott fel, az alelnök az ülést bezárta.

Németország, Lengyelország Magyarorszag és Románia egy blokkban.

London, okt. 17. A Daily Herald értesüléseket közöl arról, hogy Helsingforsban most nagyjelentőségű diplomáciai tárgyalások folynak, melyen Finnország, Lengyelország, Magyarorszag és Románia diplomáciai képviselői vesznek részt. Egy szövetség létrehozataláról van szó ezek között az államok közt, amelynek defenzív jellege lenne.

Athénből jelentük: Sapiecha len-

gyel külügyminiszter az Embros c. görög lap munkatársa előtt nyilatkozott a külpolitikai helyzetről: Többek közt mondogta a következőket.

— Én nagy jelentőséget tulajdonítok a lengyel-román közlekedésnek. Lengyelország be fog lépni a kis antantba, amely tisztán védszövetség és azért nem lesz ellenséges érzülettel Magyarorszaggal szemben.

A kommunisták nagygyűlése Suboticán

Megalakult a suboticei kommunista-párt.

A kommunisták jugoszláviai pártja vasárnap délelőt Suboticán nagygyűlést tartott. A gyűlés a városhaza mögötti téren folyt le, több ezer főre menő közönség jelenlétében. A hallgatóság soraiiban főleg munkások jelentek meg, de sok gazdát, kereskedőt és iparost is lehetett látni, a kiket nem annyira a kommunistákkal való szimpátia vitt a gyűlésre, mint inkább a kíváncsiság. A gyűlés lefolyása meglepően nyugodt, külső részekről mentes volt, amit azal is tehet magyarázni, hogy a szónokoknak soha sem sikerült magukkal ragadni a tömeget és a tömeg sem igen hallgatta véleményének hangos jelét.

A regdorség képviselőiben a gyűlésen *Tikvicki* kapitány jelent meg, aki Vics Mihálynak a novisadi párt kiküldöitjének beszédét több helyen kifogásolta.

Mikor *Vics* Mihály a magyarországi viszonyokról szólv Hority nevént említtette, a rendőrkapitány közbeszólt, hogy a magyarországi dolgokkal a szónok beszédében ne foglalkozzék.

A novisadi párt megbízásából a gyűlésen *Kratihy* Nikola és *Vics* Mihály jelentek meg.

A gyűlés lefolyása egyébként a következők volt:

Váci János a gyűlés előke bunyevác és magyar nyelvű beszédében üdvözölte a megjelent kiküldötteket és átadta a szót *Kratihy* Nikolának. *Kratihy* Nikola szerb nyelven tartott beszédében clesen támadta a beogradai parlamentban szereplő polgári pártokat, részletesen bírálta

a radikálisok, demokraták politika magatartását és különösen erős szavakkal kelt ki a szociáldemokraták ellen, akik a szónok szerint nem képviselik a munkásság érdekeit. Szerinte a polgári pártok, amelyek között egyéb kérdésekben éles ellentétek vannak, a polgár gazdasági helyzetének, a munkásokkal szemben való megvédésére mindig összefognak és érdekeiket egyesült erővel képviselik. Bírálta alá veszi a szónok a szociáldemokratáknak a háboru alatt tanúsított magatartását is. Sem Németország, sem Franciaország, sem Anglia szociáldemokratái nem igekeztek a veres háboru-nak megvetni, üszítő és gyűlölettel izzó politikát folytattak, sőt Thomas Albert, a francia szociáldemokraták egyik vezére a háboru alatt minuciósi miniszter volt.

A választásokra áttérve a szónok azt fejtegette, hogy miért megy a kommunista párt is bele a parlamentáris választásokba, amikor a kommunisták tudvalevőleg a parlamenttől való kormányzati rendszer hívei. A kommunisták csupán azért akarnak részt enni a parlamentáris kormányzásban, mert a politikai kullisszák mögé akarnak látni, fel akarják fedni az ország népe, munkássága előtt az ország kormányzásának, közigazgatási berendezésének ismeretlen részeit. Az ország pénzügyi politikája, napról napra nagyobb deficitbe sodorja az országot, amin szinten a legrovidebb időn belül segíteni kell. Az agrárreformot úgy kell megoldani, hogy azé legyen a föld, aki azt műveli. Beszédé végén a szónok még az orosz kérdéssről beszélt.

Vics Mihály beszédét azzal kezdte, hogy az egész világot a kommunizmus aktuális problémája foglalkoztatja, amel. problémái a világ munkásságának sok milliója, mi-

dója volt, (később a pesti Astória népszerű direktorhelyettese) kapott megbízást az este 6-20-kor Havreba induló gyorsra egy másodosztályú jegy váltására. Miska barátunk elínt, Szisztem pedig közben megvendéglét bennünket a Barban. A jó Mmo alig győzte az abszynth-tel kevert vaníliaól „Tomate”-nak keresztelt italt gyártani, voltunk vagy 30-an és tiszteletteljesen néztünk a Krözusra, aki ezt a horribilis számlát, — mely testvérek közt is lehetett 12 frank — kifizeti.

Miska közben megjött és letett a pultra egy másodosztályú jegyet, meg egy marék ezüstöt, mely az ötven frankból visszairtál. Szisztem egy nagylelkű mozdulattal sepepte le a halom ezüstöt. „Ezt teid el fiam” — igrátok meg az egészségemre. Fizetek Madame.

Nagyot néztünk. Valami rettenő gyanu halvány sugára hasított keresztül az agyunkon. Szisztem sikkasztott!

De nem sokat gondolkozhatunk. Szisztem fizetett, aztán elbucszott tőlünk és fölygürve a kabátja gallérját kiment a Bar-ból. Éjjel körül a sötét, kihalt utcákön hazafelé baktatva a Bd. Cléchy felé, ahol egy kis szállóban együtt laktunk a „Der Deutsche”

nagyjövöjü kolportörjével, az egész uton ez járt a fejünkben.

Másnap délelőt a detektívek keresték „Szisztem”-et. Valóban sikkasztott. A bank rabizott 6000 frankot valami kifizetés végett, ezt tulajdonította el. Bárhogyan nehezünkre esett is Szisztemet ilyen gyáván kiszolgáltatni, kénytelenek voltunk vele. Meg kellett mondaní, hogy Szisztem Havre-ba szölv jegyet hozatott és elutazott. Csak azon csodálkoztunk, hogy lehetett ilyen ostoba, hogy ilyen nyíltan csinálta. Már előre láttuk őt, amint a detektívek megvasálva hozzák vissza az Amerikába induló hajóról.

Egy héttel később egy képeslapot kaptunk Genfből ezzel a címmel:

„Colonie Hongroise”
Bar Felicien

Bb. Bb. Bonne—Nouvelle.

Szisztem írta. Szerencsésen megérkezett, minden jót kíván. „Ugye még sem voltam olyan ostoba?” „Szisztem meghalt, Isten veletek!”

Azóta találkoztam vele Pesten. Megnővült. Két gyermeke van és háza Kispesten. Egyébként könyvelő egy nagy bankban.

Szabó János.

gyakorlati politikai eshetőséggel számol. A munkásság a törvények, és rendszabályok tilalma miatt nem mondhattak kritikát a politikai és társadalmi élet felett, de most mindenkinek jogában áll bírálni és osztározni a közélet minden visszáis intézményét és szereplőjét. Politikai tekintetben a kommunista párt, a többi pártoktól eltérőleg — mondja a szónok — nem tesz semmi ígéretet a jövőre nézve, de a munkásságnak megmutatja az utat, amelyen eljuthat törvéneinek megvalósulásához. A háborúról szólva, változja a munkásság tehetetlen helyzetét a háború megszüntetési lehetőségével szemben és ő is, mint az előző szónok egészen kikelt a szociáldemokratákra a háború alatt tanúsított munkáskereső magatartása ellen. Felhívja a munkásság figyelmét a polgári társadalmi osztály szervezetségére és hasonló eljárásra szólítja fel őket. A kommunista pártba való belépést ajánlja a munkásságnak, hogy összetett erővel, a munkástömegek egységtől energiájával küzdhesen a maga érdekeiért más társadalmi osztályok uralmával szemben. Az agrárreformról szólva hangsúlyozza a dolgozó földmunkás jogát a földhöz, amelyen dolgozik. A kommunista párt jelszavát abban a mondásban foglalta össze: *a néppel, a néppért.*

Nagy István, a suboticei szakszervezet titkára beszédében a reakciónak munkáskereső tendenciáját hangsúlyozta és azt a véleményét igyekeztek igazolni, hogy a demokrácia csak bizonyos társadalmi osztályokat részesít a demokratizmus előnyeiben. A földművelő parasztság osztályhelyzetéről szólva, arra a következtetésre jut, hogy a földművelő paraszt még akkor is proletár munkás, ha kevés földje is van. Azt mondja, hogy a mai államszervezetben a kötelességek és jogok egyensúlyának a törvénye nem minden társadalmi osztály szempontjából igazolódik be. A munkásság a kötelességeknek nagy tömegével szemben nem részesedik teljes mértékben az ezeknek megfelelő ellenszolgáltatásban. A polgári társadalmi osztály saját munkájának gyümölcsein kívül, a munkásosztály munkájának gyümölcsein egy részt élvezheti.

Nagy István beszéde után Fodor Mihály indítványozza a Kommunista Jugoszláv Pártja suboticei helyi szervezetének megalakítását és a vezetőség megválasztását. A népgyűlés kimondja a helyi szervezet megalakulását és hét tagú bizottságot választ a szervezet vezetőségébe. — A tagok a következők: Váci András, Nagy István, Sámi János, Popper Leó, Kuturov Mladen, Berkes Péter és Fodor Mihály.

Miután Váci András és Sámi János a népgyűlésen megjelentek a csendes és öntudatos magatartásra figyelmeztették, a gyűlés fél 12-kor rendben szétoszlott.

A karinthiai ügyek.

Beograd, okt. 17. Az osztrák diplomáciai képviselő tiltakozott kormányának nevében Karinthia megszállása ellen. A beográdi felhívatalos tiltakozáshoz azt a meggyezést fűzi, hogy a karinthiai kérdésben csupán a népszavazási bizottságnak van illetékessége.

A „munka és a rend“ törvénye.

A törvényjavaslat intézkedései.

Beograd, okt. 17. A minisztertanács felfalkozott a munka és rend törvénynek a parlamentben előterjesztendő részleteivel. A törvény a kormányt törvényerejű rendeletek kiadására hatalmazza fel.

A rendelettel a kormány első sorban a déli vidékeken előforduló rablásokat és lopásokat akarja megszüntetni. Azonkívül a drágaság letörése érdekében szigorú rendszabályokat fognak hozni, az árdragítókat öt évig terjedhető börtönnel fogják büntetni. Felállítják a „jó emberek bíróságát“, amely a husz évén aluli, züllésnek indult fiatalok

ruak ügyét venné kezébe. Erélyes rendszabályok fogják utját állni minden állami és társadalomellenes törekvésnek. Sztrájktilalmat léptetnek életbe, amely szerint munkaadók és munkások közötti ellentétek elsimítése a szociális ügyek miniszteriumához kell fordulni. Hivatalnokok kollektív lemondása esetén, franciaországi minta szerint a hivatalnokok sem végkielégítést, sem nyugdíjat nem fognak kapni.

Az élelmiszekek rekvirálásától a kormány, a demokráta miniszterek ellenkezése miatt, elállott.

Adógyűlés Novisádon.

Tiltakozás a forgalmi adók ellen.

Vasárnap délelőtt a vajdaság kereskedői Novi-Szádon gyűlésre jöttek össze, hogy állásfoglalásukat demonstrálják az újabb adórendeletek ügyében. A gyűlést a Szlobodaszálló nagytermében tartották meg s mintegy 300 kiküldött vett részt azon. Először Miroszavlyevics Zsarkót választották meg. Dimovics szerb nyelven, Frank magyarul s Fürst német nyelven ismertette az új rendeleteket, amelyek forgalmi, fogyasztási és hadiadóval főleg a kereskedői osztályt sújtják.

A suboticei Kereskedelmi Egyesület nevében dr. Fischer Jákó egyetemes, nagy figyelemmel hallgatott beszédében ismertette a hadi- és forgalmi adó visszásságait. Annak a reményének adott kifejezést, hogy a

két város kereskedelmi érdekeltisége közös eljárással eredményt fog elérni.

Glicin Mita noviszádi nemzetgyűlési képviselő szólt ezután föl. Utal a kormányzat néhez helyzetére. Nem a kereskedőosztályt akarja a kormány sújítani, hanem az ország pénzügyi egyensúlyát akarja helyre állítani. Elismeri, hogy az új adórendeletekben igen sok sérelem van s készséggel vállalkozik rá, hogy ezek orvoslása érdekében közbe is jár.

A gyűlés elfogadta a betervezett határozati javaslatot, amely szerint tiltakozás és a sérelmek orvoslása érdekében küldöttséget meneszt Belgrádba a kormányhoz. A küldöttséget Glicin Mita képviselő vezeti.

LEGUJABB

Anyag vasutépítéshez.

Beograd, okt. 17. Az a vasutanyag, melyet Jugoszlávia Amerikában rendelt, már utban van. Az anyagot vasutjavításhoz és új vasutvonalak építéséhez fogják felhasználni.

A lengyelek a kis antantban

Páris, okt. 17. Prágából jelentik, hogy Sapicha herceget Prágába várják, ahol Lengyelországnak a kis antantba való belépéséről fog tárgyalni.

Nősül a görög trónörökös.

Athén, okt. 17. Jelena és Iréne görög hercegnők a napokban Bukarestbe utaznak, hogy részt vegyenek a spártai hercegnék Erzsébet román hercegnővel kötendő eljegyzésén.

Svájc Németországért.

Bern, okt. 17. A svájci szövetség elnöke, Motta a svájci parlamentben kijelentette, hogy Svájc szívesen látná, ha a népszövetség felvonná tagjai sorába Németországot, annál is inkább, mert az európai politikai helyzetet sürgősen követeli ennek megtörténtét.

Sztrájkba léptek

a suboticei famunkások.

Szombaton a suboticei asztalosmunkások szakszervezete a Munkások helyiségében gyűlést tartott, amelyen minden suboticei asztalosműhely egy-egy kiküldöttje jelent meg. A gyűlés elhatározta, hogy az egyre fokozódó drágaságra való tekintettel bérmozgalmat indítanak. A munkások követeléseiket írásban foglalta szombaton nyújtották át a munkaadóknak. A követelések szerint az önállóan dolgozó munkásnak 14 korona, a közösen dolgozóknak 12 K, a kezdőknek 10 K, a nőmunkásoknak 10 K óráért kérnek. A munkaidő napi 8 óra. A túlóráért és a műhelyen kívüli munkáért külön díjazás jár. A munkaadók elismerik a bizalmi rendszert, a szakszervezettel közvetített és csak szervezett munkást alkalmazhatnak. Követeli a munkásság azonkívül azt is, hogy annyira arányban a közszakszerveleti cikkeket árai emelkednek, ugyanolyan arányban emeltesenek a fenti órákért is. A követelések teljesítésére 48 óra alatt kell az asztalosmestereknek válaszolni. A benyújtott követelések alapján megindultak a tárgyalások. A legtöbb pontban megtörtént a megegyezés, csak a műhelyen kívüli munkaidőben nem. A segédek a műhelyen kívül végzett munkáért 25 %-al magasabb óráért követeltek, a munkadók azonban csak 5 %-ot voltak hajlandók megadni. Az egyezség emiatt nem jött létre és a munkások hétfőn reggel minden asztalosműhelyben beszüntették a munkát.

HÍREK

— **Lakodalmak.** Vasárnap délután virágos és hangos Szabadka. Lakodalmas város. Az utcán hosszú kocsisorok robognak s a templomokban egyik esküvő a másikat követi. Mirzad a szépség és érte, amit Szabadka gazdátársadalmának asszonyai, lányai reprezentálnak, megnyilatkozik egy-egy ilyen lakodalmas vasárnapon. A kocsik előtt nagyszerű paripák, a kocsikban erős, derék férfiak, csillogó szemű és selyembe és bársonyba öltözött nők, jelölnek annak, hogy a változás és a politika nem változtat a bunyevác szokásokon és a bunyevác jöletén, amely nem dicsécszik és nem hivaikodik, de amely ambicionálja, hogy amikor új házaspár, új szorgos felek jönnek dolgozni a családért s a családi vagyoneért, megmutassa, hogy mije van s minél hosszabb kocsisor hirdesse, hogy a két familia, amely egyesült, nagy és szereti egymást. A lakodalmas vasárnapok a patriarchális bunyevác szokások beszédes maradványa.

— **Az élv azó miniszterek helyettesei.** Az olasz tárgyalásokon résztvevő Vesznics miniszterelnököt Korosec dr., Stojanovij pénzügyminisztert Draskovij, Trumics külügyminisztert pedig Nincesics dr. fogja helyettesíteni.

— **A hadifogly-estély jegyadója.** A városi tanács legutóbbi ülésén elhatározta, hogy a hadifogly-estély városi jegyadóját elengedi.

Statárium Oroszországban.

Berlin, okt. 17. A lapok jelentése szerint a szovjetkormány tizenkét kormányzósgában kihirdette az ostromállapotot. — A kormányzósgok között van a moszkvai és szentpétervári is.

Károlyi Mihály gróf Németországban.

Berlin, okt. 17. A Prager Tagblatt jelentése szerint Károlyi Mihály gróf Csehországból eltávozott és állítólag Németország felé vette az utját.

A német független szocialisták állásfoglalása.

Berlin, okt. 17. A Worwärts jelentése szerint a független szocialisták hallel kongresszusán 400 kiküldött jelent meg. A kiküldöttek legnagyobb része a III. Internacionáléhoz való csatlakozás mellett van.

Jobban van a görög király.

Athén, okt. 17. Sándor görög király állapotában lényeges javulás állott be. Lába csökkent, fájdalmait enyhültek úgy, hogy a doktorok véleménye szerint pár nap múlva már el is hagyhatja az ágyat.

— **Templomszentelés Karlócan.** Vasárnap történt meg a karlócai Szent Száva templom ünnepélyes beszántelése. Az ünnepségeken résztvett Marinkovics Pál vallástügyi miniszter és Dimitrije metropolita is.

— **Az agrárbirottsági választások.** Vasárnap folytak le Subotícán az agrárbirottsági választások. A választásoknak, amelyek a legnagyobb rendben mentek végbe, eredménye eddig még nem ismeretes. Állítólag a demokrata párt listája nagy többséggel győzött.

— **Iskolai alapítvány.** Néhai Kulnicsics Pál végrendeletében a bunyevác iskola céljaira 4400 koronát hagyott. A tanács ez összeget, amely eddig a minisztérium kezelésében volt, házikelésébe vette, felhasználásának módjáról később fog dönteni.

— **A gabonakereskedők a forgalmi adók ellen.** A suboticei gabonakereskedők vasárnap délután értekezletet tartottak a Lloyd nagyeremben. Az értekezleten, amelyen Deutsch Zsiga elnökölt, a szónokok kifejezték, hogy a gabonakereskedők véleménye az eladási ára közötti különbség nem bírja el a szállítási és üzleti költségeken felül még a forgalmi adót is. A gabonakereskedők elhatározták, hogy érintkezésbe lépnek a Vojvodina többi városainak kereskedőivel, hogy a forgalmi adók eltörlése érdekében egységesen járjanak el a kormányval.

— **Magyar csapatmozdulatok a cseh határon.** A Bratislavsky Dennik közlése szerint a Duna déli partján magyar hadtáborokat összpontosítanak. Ugranesen lap jelentése szerint Rima-Szombattól keletre Bánrevénén is nagyobb magyar csapattevéket figyeltek meg.

— **Eljegyzés.** Müller Valika Ada, Komlós Mór Petrovác jegyesek. (Mindkét külön értesítés helyett.) 1565

— **Honnan vesznők lakást a postaigazgatóság tisztviselőinek.** Novi-Szád város kibővített tanácsa vasárnap dr. Adamovics István főispán elnöksége alatt rendkívüli ülést tartott. Az ülésnek legnagyobb érdeklődéssel várt tárgya az iskolabizottság tagjainak megválasztása volt. E kérdés hosszu és igen szenvedélyes vitát provokált s minthogy a felmerült ellentéteket nem sikerült kiegyenlíteni, e kérdést a legközelebbi rendes közgyűlésig levették a napirendről s ideiglenes iskolabizottságot választottak. A közgyűlésnek még egy jelentős tárgya volt. A postaigazgatóságnak Novi-Szádra való helyezése. A közgyűlés az igazgatóság részére felajánlotta a volt kereskedelmi és polgári iskola épületét. Az igazgatósághoz tartozó negyven tisztviselő család részére azonban nem tud lakást adni a város. Ezeknek csak jövő évi május 1-re helyezhet lakást kiállításba, amikorra remélik, hogy a kiutasítottak elhagyják a várost.

— **Felhívás a Vasutasokhoz.** A nyugdíjasok szövetségének suboticei elnöksége felhívással fordul a BBB. vasutasaihoz, melyben a nyomorúságos állapotban levő nyugdíjas vasutasok felsegélyezését kéri annál is inkább, mert a nyugdíjasokat, nyugdíjuk elvonásának veszélye is fenyegeti. Pénztalványokat Lakner János pénztárosnak (I. Katóna utca 40I.) kell küldeni.

— **Műkedvelői előadások Subotícán.** A „Szabadkai Műkedvelők Köre” folyó hó 31 én a városi színházban színelőadást rendez. Színerkerül Csiky Gergely vígjátéka: a „Nagyamama”. A műkedvelők a jövő hónapban Szigligeti énekes színművét a „Tolonc”-ot fogják előadni. A színelőadások jövedelmét jótékony célra fordítják.

— **Határvédelmi bizottság buuzta a jugoszláv-román határt.** Veliki Becskerekéről a napokban határvédelmet biztosító bizottság járt végig a jugoszláv-román határt. A bizottság a Becskereken állomásozó Hadzsity alezredesből, Alexity Bogolyub vármegyei főleltárosból és Mihalcsity Zsarkó detektívönköből állott. Végigjárta a bizottság Zsombolyától a Dunáig a jugoszláv-román határt és mindenütt intézkedett a határvédelem biztosítása érdekében. Harminc órházat építenek a jugoszláv-román határ mentén. Ezeknek az építését már meg is kezdték. Erős anyagból készülnek, mindegyik tíz ember befogadására alkalmas. A határvédelmi bizottság hivatalos utja alkalmával egy-két helyütt szabálytalanságot is észlelt. A román lakosság ugyanis például Nagygyáj községnél önhatalmúlag kijebb helyezte a határjelző cölöpöket Jugoszlávia kárára. A bizottság az önkéntes határkiigazítást megszüntette és erről jelentést tett a minisztériumnak. Kőcse községnél szerb lakosság jelent meg a bizottság előtt és panaszt tett a román atrocitások miatt. A kőcseiek nem művelhetik a földjüket, mert a határ a falu föntéjén vezet keresztül és a szerb lakosság birtokai a falu másik oldalán, tehát Romániában vannak. Romániában van a szerb paróchia is, míg a templom már Jugoszláviában. Erről a lehetetlen állapotról a bizottság újból jelentést tesz a kormányynak.

— **Az olasz vízum díja.** A főispáni hivatal közli: A beogradi olasz követségen a jugoszláv utasok utlevélének vízumáért hatvan (60) dinárt kell fizetni.

— **Boszniai szidők a szavazati jogért.** A boszniai szidők Sarajevóban nagy gyűlést tartottak, ahol több szónok beszéde után határozati javaslatot fogadtak el, melyben aktív és passzív választói jogot kérnek.

Risztity István női divatszalon
Subotica, Zombori-ut 28. szám 1400

— **Orosz hangverseny a színházban.** A suboticei városi színházban ma, hétfőn este Dzialowszki orosz énekművész és három gyermek hangversenyt tart. A kiváló művészcsalád válogatott és értékes zenei programmal lép a suboticei közönség elé. A hangverseny iránt nagy érdeklődés mutatkozik.

— **A pénzügyőrök fája.** Tizennyolc pénzügyőr kérvénnyel fordult a városhoz, melyben a közeledő télre való tekintettel olcsó fának a kiszolgáltatását kéri. A város a pénzügyőröket nem láthatja el fával, hanem felhívta őket, hogy iratkozzanak be a tisztviselők fogyasztási szövetkezetébe, ahol olcsó fához juthatnak.

— **Már az orvosok is sztrájkolnak.** Chemnitzből jelentik: A városi munkások beszüntették a munkát. Sztrájkjuk megszüntetésére az orvosok és fogorvosok ellensztrájkba léptek.

— **A turini kommunisták rémtörtéle.** Milanóból jelentik: A „Corriere della Serra” turini jeleatése szerint a sztrájkoló kommunisták elfogtak egy kereskedő segédét és egy fogházort, akiket avval gyanusítottak, hogy kiakarják kímélni a gyárnyegedet. A szerencsétleneket meztelenre vetkőztetve megkínnozták, azután nyílt utcán agyonlőték. A rendőrség gyilkosság egyik tettest elfogta.

— **Véget ért a novi-szádi borbélystrájk.** A novi-szádi borbélystrájkban megegyezés jött létre a munkálatók és az alkalmazottak közt s vasárnap a legtöbb üzletben megindult a munka. Csupán néhány tulzó munkás állja még a sztrájkot.

— **Zár alá vették Magyarországon a hagyma termést.** A magyar fölművelésügyi miniszter az egész idei hagymatermelést zár alá vette s a forgalombahozatallal a Hagymaárterelési Szövetkezetet bízta meg. A vörshagyma maximális ára kilogrammonként 2 kor. 20 fillér, a fokhagymaé 2 kor. 50 fillér.

— **Véget ért a berlini nyomdászstrájk.** A berlini munkügyi miniszteriumban a nagy berlini újságpapar munkadói és munkásai között tárgyalást tartottak, mely teljes megelégedésre vezetett. A sztrájkoló munkások csütörtökön már munkába álltak.

(X) **Megjelentek az 1921. évi oszjeki naptárak.** Gyönyörűen sikerültek az oszjeki magyar-német, szerb és horvát népnaptárak, valamint az előjegyzési helitömbök, melyek nagyban Lustig Oszkár kereskedőnél, Oszjék, I. Zupanijska ul. 36. szerezhetők be, míg a készlet tart. Jegyezze fel a címet! 1500

(X) **«A forgalmi adó»-hoz szükséges könyvek kaphatók Vig Zsigmond Sándor könyvtáreskedésében.** Telefon 57. 1538

— **A szabadkai zsidó hitközség nagy gyűlése.** Vasárnap, a gyűlések napján, meglehetősen izgalmas nagy gyűlést tartott a szabadkai izraelitis hitközség. A nagy gyűlés előtt két tárgy szerepelt. Egyik, a zsidó felekezeti iskolának állami kezelésbe való átadása, a másik a zsidó hitközség tulajdonában lévő Erdő-utcai házak tatarozása. Mindkét kérdésben a hitközségi közgyűlés már korábban határozatot hozott, a nagygyűlés, mint valamennyi hitközségi tag szerve, — vasárnap e határozatok jóváhagyása tekintetében döntött. — Az izgalmas gyűlés kilenc órától tizenkétfőig nyírt, részt azon vitatkozók, hogy törvényesen van-e összehívva a nagygyűlés. Tizenkét órákor rendelte el dr. Klein Adolf hitközségi elnök a szavazást. A beadott szavazatok közül az építkezési ügyben kettő, az iskola átadása ügyében egy esett az előjárósági javaslat ellen, ennél fogva a zsidóság hozzájárult ahhoz, hogy 250-300.000 korona költséggel az Erdő-utcai épületek renoválassanak, s hogy, az addigi felekezeti iskola tovább is mint felekezeti iskola maradjon meg. Az iskola fentartásához szükséges évi 250.000 korona költséget külön iskolaadóval fedezik.

Tudomásunkra jutott, hogy egyes vidéki árusítók 3-4 koronátér árulják a Bácsmegyei Naplót. Közzöljük, hogy a lap eladási ára Jugoszlávia területén 2 korona. Akitől ennél többet követelnek, kérjük jelentse a kiadóhivatalnak.

— **Értesítés.** Nagy mennyiségű fűszer- és gyarmatárú érkezték, melyeket még mindig a régi olcsó árakon árusítok. Kirakatombban feltüntetett árak arról mindenkit meggyőznek. Vizonteladónknak előnyös engrossi árak. **Sugár Manó, Rudics-utca.** Telefon: 47. 1458

— **Dr. Vécsei Jenő orvosi rendelője nemi betegnek részére.** Rendel délelőtt 7-9 ig, Délután 2-től fél 4-ig és 5-7-ig. Lakás: Mária-Terézia-tér 12. I. emelet, Vojnich Ploška-téle ház.

Dr. Schaffer Aladár orvosi orvosi laboratóriumában (VIII. Virágutca 7) mindennemű orvosi, vegyi, górcsónai, bakteriológiai és serológiai (Wassermann vérvizsgálat, Widal, stb. vizsgálat) végez.

(X) **Tökölvi vesszünk legmagasabb napi áron.** Elvállalunk vámfőzést. Telefon 62. 1559

Dr. Kosztolányi A. Árpád orvosi rendelője Damjanich-utca 12. alatt (a fu-polgári iskola mellett) csecsemő és gyermek-betegeknek délelőtt 3-tól 11-ig, bór- és nemi betegnek délután 3-tól 5-ig.

Ipar és kereskedelmi takarékpénztár
Novisad — Újvidék
Alap- és tartaléktőke kor. 7.000.000
ELFOGAD betéteket felmondás nélkül visszafizetésre 6%-os kamatozással. Hosszabb időre lekötött betétekre előnyösebb kamatozást nyújt. 1551

Júzifa vagon-tételekben **Júzifa** detail-ban
kapható Engler Józsefnél bármily mennyiségben házhoz szállítva
Párhuzamos-ut Telefon I-II.

KÖZGAZDASÁG

Magyarország kereskedelmének bajai.

Magyarországon másfél év óta alig van kereskedelem, bár a magyar kereskedők kétségbeesett erőfeszítéseket tesznek arra, hogy újból exportálhassanak és hogy újból Budapesten keresztül bonyolódjék le a Balfán felé irányuló transito-forgalom. Eddig majd minden próbálkozásuk hiábavaló volt és legtöbb kísérletük kudarcral végződött.

A budapesti transito-kereskedelmnek legfőbb nehézsége abban áll, hogy Magyarország még eddig egyik szomszéd állammal sem tudott kereskedelmi egyezményt létesíteni. A magyar kereskedelmi politika irányító ennek a kérdésnek egészen a legutóbbi időig semmi fontosságot nem tulajdonított. Hiszen egészen *Teleky* kormányralépéséig az volt az uralkodó jelszó, hogy a külfölddel nem kell és nem szabad törődni.

Magyarország ipari termelése a forradalom óta, részben a nyersanyag és szén hiánya miatt, részben az általános munkakedvetlenség miatt szűnnetel. A mezőgazdasági termelésben sem nagyon vizsgálták a helyzetet. A burgonyaexportot be kellett szüntetni, hogy Budapest ellátása biztosítva legyen, a kenyérmagvak kivételére gondolni sem lehet, hiszen a budapestiek kenyérliszóját árpával és kukoricával kell helyettesíteni.

A cukorrépatermelés nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket és a hüvelyesek Ausztria felé irányuló kivitele alig jelent valamit.

Marad a bor és a borexport, mely százmilliókat jelenthetne Magyarországnak, de még ez sem tehető még megközelítően sem aktívá Magyarországi külkereskedelmi mérlegét. Magyarországi bortermeése kitűnő.

A borkereskedők nagyszériű kampányra számítotak, de már augusztusban egyik keserves csalódás a másik után érte őket.

Egy kormányrendelet szerint a borkereskedőknek minden hozzájuk jutó külföldi valutát be kell szolgáltatniuk a devizaközpontnak. Az ellenértéket a mindennapi kurzus szerint kapják meg. A kurzusok átszámítását hivatalnokok végzik, akik a kereskedő megkövetését érdemnek tekintik. A kurzus átszámítása tehát a napi ingadozások nem éppen jóindulatu kihasználásával úgy történik, hogy a kereskedő minden száz-ezerkoronás tételnél 4—5000 koronát veszít. Mikor a kereskedők heti központosított megállapítását kérték, *Rubinek* Gyula egész őszintén a következő rövid mondattal intézte el panaszait:

— A kereskedők ideget nyertek a háború alatt!

A magyar borkereskedő csak

Sok pénzt megtakarít ha már beszerzi vagy megrendeli
SPITZER LAJOS
szűcsmester szőrmeáruházaiban
Szabadka, Kazinci-u. Telefon 740.

ugy exportálhat, ha jelőre bejelenti azt a közseget, amelyből szállítani akar. A kiviteli engedélyeket, amelyek decemberig érvényesek, májusban kellett kérni. Ha az illető körzetben a jég elverte a termést, a kereskedő nem szerezhet be más közsegeből a többnyire már előre külföldre eladott bort.

Az újbort csak az ország határáig szabad magyar vagonokban szállítani. Az ország határán át kellene rakni, vagy szivattyuzni osztrák vagonokba. Ezt ugyan meggyarancsolja a kormány rendelete, de lehetetlen keresztülvinni, mert ezt a műveletet na-

gyon súlyosan megsínylené a borminősége. Ezt azonban hiába mondják a borkereskedők a különböző minisztériumokban. Magyarországon még a borát, az egyetlen kiviteli cikket sem tudja majd értékesíteni, — mert a bürokrácia megöli a kereskedelmet.

Báró Vojnics Sándor — bankelnök. Gróf Csáky Imre külügyminiszternek nevezetve ki, lemondott az Industria Bank igazgatósági elnöki állásáról. Helyét — mint Vojnics Sándor titkos tanácsosnak ajánlotta fel az intézet igazgatóságá, aki az állást el is fogadta.

TARKA KRÓNIKA

***

(Pályázat.) *Szolák hatalma.* Az államvasutak egy volt alkalmazottjáról szól ez a kis történet, aki, mivel nem ismeri az államnyelvet, kilépett a vasut szolgálatából. Az illető tíz évig kalauz volt és most a jövedelmezőbb, de nagyobb kockázattal járó lánc-kereskedői pályát választotta. Mint lánckereskedő, oly nagy szerencséjével operált, hogy rövid idő alatt vagyonra tett szert és meg is nősült.

Mikor visszaérkeznek a nászútról, megkérdezi valaki a fiatalasszonyt, hogy hogyan érezte magát utközben.

— Oh nagyon jól, — felelt az asszony, csak az bosszantott, hogy ahányszor megállt a vonat, férjem mindig kiugrott a szakaszából és az állomásnevet kiabálta.

Jalige: Rektárfőnök.

***

Védelem. Mihályi gazda egy vasárnap éjszakai kocsmái verekedés alkalmával csaknem egészen leharapta János gazda egyik hüvelykujját.

Súlyos testisértes miatt került a törvényszék elé.

SPORT

Vasárnapi eredmények.

A bajnoki versenyek második vasárnapján már kezdenek kibontakozni a bajnokságban résztvevők esélyei. A Zombori Sport Egyletnek a SAND ellen elért imponáló győzelme a bajnokság második helyének legkomolyabb aspiránsává teszi. A Zombori Amateur is nagy javulást mutat, ami főleg Konrád tréner munkájának köszönhető. Részletes eredmények a következők: Bácska—STC 4:0 (2:0) Állandó mezőnyjáték volt. STC veszélyes támadásai Virágnak többször nyújtottak alkalmat tudásának bemutatására. A goalok legnagyobb részt az STC közvetlen védelmének

A kihallgatás során kérdi tőle az elnök:

— Mit tud védelmére felhozni?

— Ártatlan vagyok.

— Hogyan?

— Hát azt kérdezem a nagyságos elnök úrtól, hogy ez a János gazda mit keresett vasárnap éjszaka tizenkettő után a hüvelykujjával a számbamban?

***

Családi élet. Jánoskáról szól a történet, akinek az alakját klaszszikusá Molnár Ferenc tette a „Jósi”-jában. Jánoska, a rossz kölyök, aki apró kis komiszszággalv elkeseríti anyjának s a nevelőnőnek s egész környezetének az életét. Jánoskát a nevelőnő éppen azon kapja rajta, hogy a kishugát egyetlenül boxolja.

— Jánoska, nem szégyeli magát? Megveri a kis, ártatlan hurocskáját?

— Na hallja kisasszony, — feleli Jánoska — ha az ember már a saját hógát sem verheti meg, akkor füttyölök az egész családi életre.

tulajdonítható. A negyedik goal Bácska 11-esből érte el. A mérkőzést Csillag erős közel és éles láttal vezette. Zombori SE—SAND 4:1 (2:0). Zombori Amateur—Subotica Sport 5:1. Bajai MTE—BFC 1:0. UTK—Temerini TK 6:1. Novisadi Vasutas—JAC 2:1 (0:0) A Vasutas csapat kitűnő formáról tett bizonyosságot.

RÖVID HÍREK

NAGYSZALONTÁN a román tisztikar jelenlétében felállították az összerombolt Kossuth emléket. A román tisztikar koszorút helyezett a szoborra.

BRÜSSZELBEN legközelebb a jóvátételi bizottság tagjai tanácskozássra gyűlnek össze. Németország a tanácskozássra két képviselőt küld. A legfelsőbb tanács a brüsszeli tárgyalások alapján megállapítja a jóvátételi összegek fizetésének feltételeit.

SFORZA gróf olasz külügyminiszter beszédét mondott, amelyben annak a véleményének az kifejezést, hogy a népszövetség rosszabb az utópiciánál s nem maradhat fent, ha csak nem massz szellem hatja át a gazdag országokat.

ANGLIÁBAN gőzturbinákkal hajított óriási repülőgépekkel kísérleteznek.

KECSKEMÉTEN tifusz és kanyaró járvány lépett fel.

EGYIK cseh lap azt a még meg nem erősített hírt közli, hogy Jeinek Mortont, a valutaszabolót, Csehszlovákia letartóztatták.

BUDAPESTEN a garni szállókat vagonlakók részére rekvirálják.

BIRÓ LAJOST és Palágyi Lajost a Petőfi-társaság politikai magatartásuk miatt törölte tagjainak sorából.

EGYESÜLT-ÁLLAMNAK a legutóbb megejtett népszámlálásokról szerint 106 millió lakosa van.

A MAGYAR közalkalmazottak el-látása Magyarországnak az 1920-21 évi költségvetés szerint három milliárdba kerül.

CSEHSZLOVÁKIA pápai követe kormánya utasítására közölte a pápával, hogy az egyháznak az államtól való teljes elválását meg akarja valósítani. A pápa a bejelentést tudomásul vette.

A CSEHEK Pozsonyban az egyetem cseh nyelvű jogi fakultást létesítettek.

REGÉNY

SALONIKIBEN

az istenek szeme alatt.

Utánnyomós títos. Francia Regény

Neha estefelé kiment új üzletébe, hogy a menetel ellenőrizze és főként, hogy a számadásokat felülvizsgálja, mert nem nagyon bízt — és minden okkal nem nagyon — aprósa megbízhatóságában. Ez utóbbi apró sikszak-tásai azonban nagyon kevésbé zavarták: ismerte, hogy ez csak egy cipegető bohémfajta, tulbuta nagyobb lopásokhoz. Mindazonáltal jó, ha ellenőrizve tudja magát.

A kántin körül mindig tolongtak a minden nemzetiségbeli katonák, kiket egyforma szomszúság kinezolt és Ayché és Leila tiszteletreméltó alyna nem zavartatta magát sápadt görög bort eladni, melynek összetételében a szőlő semilyen szerepet sem játszott — amelyik a gyomrokban, még az angol gyomrokban is, azok pedig már kemény dolgokat látak, fájdalmas görcsöket okozott.

Danica cipő a legjobb!

SZŰCS ÉS SZŐRMEÁRUIT

Alakításokat és javításokat továbbá nyersbőrök kikészítését is vállalom.

Két drachmáért adta, ami tíz soujába került és ötven centimesért, ami neki tízbe került, Izrael szép keresztet tett szert, de ez már nem volt neki elég és nagyobb szabású vállalkozásokon törté a fejét.

11. FEJEZET.

Amelyben Ayché a szociális létra jelentős fokára lép és Izrael végre családi nevet szerez magának.

Ezen az 1916. okt. 15-iki estén a «Fehérterony» kávéház-cabaret megnyitotta téli színházát és tele volt emberekkel a kakasútlóit kezdve a pályoholyokig.

A publikum csaknem tisztára a szövetséges hadsereg tisztjeiből és katonáiból állt, amelyek között az offenzíva szép mozgékonyágával ügyesen manővrözött egy tucat lengő ruhájú nő: «művésznek», akik énekszámokra vártak, vagy egyszerűen «animier dámák», kiknek feladatuk abban állt, hogy mennél több vezető itassanak 35 drachmás pezsgőt.

Voltak itt angol haditengerészeti tiszték, kiknek nyaka vörös volt a tenger szelétől meg a whiskeytől, szerbek világos barna uniformisokban, nagy és szőke oroszok szíles arokkal, melyekből gyermekszemek nevetek a világba, a Nemzeti Védelem görögjei, akik felcserezték Konstantin király által rájuk kényszerített németes sisakot a francia képpel, néhány flegmatikus elasz, végül franciák, kiknek különböző uniformisa, sapkája kifűszeltesse a szemet este, . . .

Ez a sok ember mind hangosan beszélt, hirt a pincéceket, szólitotta a 18354/1920.—VIII. szám.

Pályázati hirdetmény.

Pályavendégloői bérletre.

Az államvasutak Subotica állomásán levő pályavendégloői bérletre ezennel zárt ajánlatot pályázat hirdetnek.

A bérlet 1920. évi november hó 20-ával kezdődik és tart azon időponttól számított 5 éven át, vagyis 1925 évi november hó 20-ig. A bérleti feltételek, valamint az ételek és italok árjegyzéke az alulírott igazgatóság VIII. osztályában a rendes hivatalos órák alatt megtekinthető, miért is az ajánlattevőkről feltételeztük, hogy azokat ismerik és egész terjedelmében kötelezőnek elfogadják.

A 2 dinár bélyegű és „Ajánlatok a pályavendégloői bérletre a 18354/1920” felirattal ellátott borítékba zárt lepecsételt és két tanu előtt aláírt ajánlatot a vonatkozó okmányokkal (Erkölcsi bizonyítvány, iparigazolvány stb.) együtt 1920 évi november hó 6-ig déli 12 óráig az alulírt igazgatóság általános (I) osztálya főnökénél nyújtandó be, vagy postán beküldendő.

Bánatpénz fejében 400 dinár, azaz Négy-száz dinár készpénzben legkésőbb 1920. évi november hó 6-án déli 12 óráig az államvasutak suboticiai igazgatósága gyűjtőpénztáránál letendő. Takarékpénztári betétkönyvek és értékpapírok bánatpénzképen nem fogadtatnak el.

A készpénzben letett összeg után kamat nem fizetetik.

A bánatpénz letétele az ajánlatban megemlítendő, de a letétből nyert penztári letételeg az ajánlathoz nem csatolandó.

Ezen feltételektől eltérő vagy nem a kitűzött határidőre beérkezett, valamint a távirati úton tett ajánlatok figyelembe nem vétetnek. Az ajánlatok közt a választás a felajánlott bérösszege való tekintet nélkül szabadon történik.

Subotica, 1920. október 12-én.

Az államvasutak szabadkai igazgatósága.

lányokat, verte az asztalt, nevetett, én-kelt, kiabált, gyerekesnyéken mulatott, ezerféle módon adva ki fiatal-sága és ereje túltomboló kedvét, mi-alatt a szinpadon, egy kis népszerűs-gben. óriási pálmák és hortensia fák között egy asszony, kinek merészen kivágott dereka sovány kebleket és rövid szoknyája kerek lábszrakat tárt föl, hamis rekedt hangon valami dalt énekelt, amelyikre senki sem figyelt. Néhány néző szünet nélkül fátyult, mintha fizettek volna neki érte, mások minden pillanatban tapsoltak, és a refrént énekelték mély basszus hangon.

(Folytatjuk.)

NYILTÉR.

Értesítem Subotica város nagyrabecsült közönségét, — hogy a „Vig és Leipnik” cég-től kiváltam és saját vezetésem alatt új villany- és műszaki vállalatot létesítettem Elektra „V” cim alatt. Kérem a n. b. közönség szíves támogatását. Tisztelettel **Vig Imre.**

Gyapju kötött kabátok legszébb hivateltben

Szabadkai Kötés és Szövőgyár-ban Erdő-u. 90.

SZÜCS MÜHELY MEGNYITÁS!

Értesítem a nagyrde-mű közönséget, hogy „Szabadka Jókai-u. 73a Póteszman fal-telépén szücsműhelyt nyit-tottam, amiért is a nagy-rdemű közönség szíves fig-yelmébe ajánlom. Elvál-la-lok minden e szakmába vá-gó munkákát.

A nagyrdemű közönség szíves pártfogását kérve mar-radttam kiváló tisztelettel

Morgenstern Aladár
férfi és női divatszűcs mester 1560

Értesítjük a mérnöki hivatalokat és a mér-nök urekat, hogy a

Süss Nándor
prácisios

mechanikai gyár r. t. képviselőlet a szerb királyság területére át-vertük. Raktáron tar-tunk **egyetemes szintező** műszereket: megrendelhetők min-denemű mérnöki mű-szerek és segédszkö-zök. **Kertész és Herczog** Novisad. Futtkai-ül. 35. 1511

S. WEISZ
Üveg- és porcellán kereskedése
Subotica, Alexandrova (Kossuth)-u. 21.
Ajánl
TÁBLA ÜVEGET
nagyban, a legutányosabb áron.
Fehér boros és vizes poharak
darabja 7-50—9, korona.
Mindennemű üveges munkákat vállalok.
TELEFON: 8-22. —: TELEFON: 8-22.

A Tor. Zichyfalvai takarékpénztár rész-v-társaság pályázatot hir-det mérlegképes köny-velői állásra. Pályáz-hatnak oly egyének, kiknek megfelelő pénz-intézeti gyakorlatuk van. A magyar, német, szerb nyelvet szóban és írásban, a román nyelvet szóban bírják. A fizetési igényeket is feltüntető kérvények mielőbb benyújtandók és av állás lehetőleg azonnal elfoglandó.
Tor. Zichyfalvai taka-rékp. rt. igazgatósága.

Legolcsóbb forrás!
Sijacsk és Pajlic
takarékpénztétele,
Szegeci ut. jobbra az alulítottól a téherpályaudvar bejáratánál.

Tűzifa
vagonszámra, aprított **1472 K. házhozszá-llitva 78 K.** faszén, cement és fával égetett mész olcsó árban, pontosan mérve. Ugyanott gyűmölcsösledák is kap-hatók. **TELEFON 839.** 1501

Megnyitli Megnyitli!

Bon Ton
gyermekcipő külön-legességek áruháza

VII. Pasičeva-utca (Bat-hányi-utca) 357. sz., a gőzfürdő mellett. 1505

Ujonnan érkezett férfi kal-p és sap a
nagy raktáron a legtu- jósabb árban kaph ók

Weisz Henrik,
Deák u. 66. (Dr. Váli-ház.) 1399

iskolai füzetek
Szépirási szám-tan st. 130 korona. 1495
rodai és iskolai fel-szeresések nagy-ban és kicsinyben.
„JEDINSTVO”
könyvkereskedés
Subotica, Megyeli te-lefon: 7—44. szám. ::
Videki rendelések posta-fordultával elintéztnek.

**„KLADEK”
MALOM**
MAGYAR-U.
TELEFON 368.
Elfogad a vámörletst legutányosabb fel-tételek mellett. Liszt eladás a legolcsóbb árban van számítva. **nullás liszt K 14.50**
főző liszt K 13.50
finom bszader-cze (korpa) K 2.50
Viszont eladóknek árengedmény. — 1368

Trafikant
olónya ajánlata
Fűzfás-utca 308.
TELEFON SZ. 465.
Rözsapaprika, Denaturált szesz, Rozgalic, Sónav, Kónsav, Ényv, Lócsok mindenemű (Wac-sarai-téle-l-á-ár, Olmuc-ker, Schellack, Salimák, Sző-dabarcim, Borax, angol aru, Keményítő buza (Za-rab), Keményítő fengeri (da-rabos), Kristálykeményítő, nyolcdolcsó és nyolcsolcsó do-bozokban, Keményítőjűst, Puder (amylum), Dextrin, Belyegű ecetavazó szártá-ros, Könyvmag. (a-á-landi), Jacobi vattás hüvely, Röz-Abadie cigarettapapír, Kenderzöme, Vargatömlő, Sí-dő, Kőkőti, Gyertya (a-angol ág, Vaspör (papalac), Néprajzokmány, Receptak, Kocnikencs (a. sárga), Gőp-zsír (a. merev (fávotta), Pa-ralin, Kénpal, stb. a legol-csóbb napi árban.

Egy létesítendő **nagyszabású kertészet** **vezetésére szakembert**
keresek, aki speciális virág-kultúrának nagy gyakorlattal bír. Ajánlatok fizetési igény megjelölésével és bizonyít-ványmásolatokkal —: —: Bányági Malomipr. rt.
ADLER
!G A Z G A T Ó
Vrsac-Versezd, Bánát 1549

Régi szörméből újat Goldstein Antal
szücsmester készít
modern faconban csak **EÖTVÖS-UTCA 60 SZ. ALATT.**
Ugyanitt nagy választék mindennemű szörmékben jutányos áron.
1450

Körző Hétfő Szerda

VÖRÖS ÁSZ

IV. rész.

Elvezeteli győzelem.

- I. felv. Vissza a kísértek tavához.
- II. „ Gőzmozdony és versenylo.
- III. „ Pánik a prairie vasnton.
- IV. „ Autón a légen át.
- V. „ Autón a tengerben.

Az előadások kezdete 7-től kezdve hétköznap 4, 6 és 8 óra. Vasár és ünnepnap fél 3, 4, 6, és 8-ór.

Weitzenfeld és Társa Szabadka. Telefon 190.

Iroda: Várasi bérpalota. Kötélgyár: Zenta-ut.

Távírárcim: Kenderipar.

Ajánl: Tüzoltó- és kerti tömlőket, új lisztes-, gabonás, gyapju, toll, komló és szalmazsákokat, madrac és rolettaszöveteket juttából és lenből, mindennemű házivásznakat. Zsineg, kötél és hevederek.

Cserép és meteor kályhák eladó

TAKÁTS MIHÁLY kályhás

VI. kör, Torma-utca 519. —: Telefon szám 3-36.

Alig használt

gépjavító műhely, kovács és bogsnár

szerszámok eladó. Felvilágosít: Délvidéki Közgazdasági Bank

Hirdetmény.

Az izz. hitközség kultuszadó felszólalási bizottsága ezúton értesíti a hitközségi tagokat, kik adójukat megfellebbezték, hogy az egyes tagokra várható tárgyalási hatánapok alant felsorolva állapították meg. Felhívtnak az érdekeltek, hogy a kijelölt napokon a tárgyalásokon pontosan jelenjenek meg, mivel ezen hirdetményen kívül meghívók nem bocsájtattak ki. 1020. október 21-én d. u. 4 órakor A, B. 24-én d. e. 10 órakor B, D. 26-án d. u. 4 órakor D, F. 28-án d. u. 4 órakor F, H. 31-én d. e. 10 órakor H, I. 1920. november 2-án d. u. 4 órakor I, K. 4-én d. u. 4 órakor K, L. 7-én d. e. 10 órakor L, N. 9-én d. u. 4 órakor N, R. 11-én d. u. 4 órakor R, Sch. 14-én d. e. 10 órakor Sch. T. 16-án d. u. 4 órakor T, Z betűvel kezdődő hitközségi tagok.

Szabadka, 1920. október 18-án.

Vig Zsigm. Sándor

A felszólalási bizottság elnöke

Apróhirdetések

Telefonon nem adhatunk hirdetési ügyekben felvilágosítást. Apróhirdetéseket telvesz Subotica-szabadban a kiadóhivatal, Regenta Alexander-utca Kossuth-utca, Lelbach-ház 19 Szilágyi hirtalaprada a park mellett. Vidékben valamenyi közértesítő.

Ház nagy telekkel eladó azonnal átvehető. V. Vörösmarty u. 12. 1555

VIII. kör, Puskás-u. 401. számú ház eladó és azonnal átvehető. 1507

Eladó és azonnal átvehető a II. kör Plebania-utca 112 sz. ház. 1566

Huszár Jákó Köhid-utca 566. Elvállal szücs munkát és javításokat olcsó árban. Készít bőr és posztó sapkát 1502

Fiatal gépészmérnök, ki a Polytechnikumot Németerországban végezte, nagyobb özemben megfelelő állást keres. Ajánlatot kerek alábbi címre: Anton Rieger Zichy-utca (Bánát). 1566

Házmesternek egy szerbül is beszélő házaspárt keresek. Dr. Reisz, Tüzoltó lakanyával szemben. 1547

Cseplőgarnitúrákat, lokomobilokat, cseplőket veszek és javítva szavatosság mellett eladok. Vadóc Károly géplakatos mester Topolya. 998

Zomborba érkező utasok figyelméi felhívom, hogy Omnibuszaim minden irányból érkező vonatnál a közönség rendelkezésére állanak a kijáratul szemben. Ugyancsak minden vonatoha a Sloboda (Vadászkürt) szálloda előtti térről indulnak az omnibuszok. Vtáékre utazók igénybe vehetik könnyű koscsijaimat, melyre rendelésük sürgönyig is elfogadok. Weisz László omnibusz vállalat Zombor. 1570.

Huszonkét évi gyakorlattal bíró fehérmémlivarrónó házakhoz ajánlkozok. Cimeket a kiadóba kerek. 1568

Egy nagyon szegény aszszony a ritikájából elvesztett egy másnak tulajdonát képező arany karéket vasárnap este 5-7 óra közt a Kossuth nán, a beszületes megtaláló nagy segitséget tenne illő jutalom ellenében egy nyomorgó aszszonyo. Cím a kiadóban.

Keresünk megvételtre 20-25 méteres jó fedéres strákocsit Heuduschka és Hermann. 1532

?

Vajjon

mikor emelnek megint vádat Magyarországon zsidó felekezet elleni igaztás címén?

Gyakorlott varrnő uriházakkal varást vállal. Cím Buchwald Leoné, Asztalos-utca 302. 1504

Egy ebéllő (olddeutsch) és egy szalon (rococo) berendezés valamint egy garnitúrát és Schindler tevécsim bajom eladó. Zenta, Bartha Miklós-u. 257. 1522

Papucssos segéd keresetek szegelt munkára. Cím: Kokyt Péterné II. ker. Diivat-u. 487. Subotica. 1523

Fűszer és rövidáru szakmába jártas fiatal nő ki a szerb, német, magyar nyelvet bírja ajánlkozok elárústónőnek, esetleg hávezetőnőnek vagy egy kis gyermek mellé. Jakab-utca 432. Donáthné 1485

50 litteres pálinkáshordók kaphatók Polgár és Kóhán mintapincészet Szabadka.

Sampon De Lys a legideálisabb hajápoló és hajmosó. Kapható mindenütt

Lilium sütőpor (Bakpulver) szászor jobb az élesztőnél. Kapható mindenütt. 1285

Eladó több magános cseplő 54" és 60", I drb 10 HP Nicholson gyári magánjáró garnitúr Máv. cseplővet, vagy Hoffere! — Használt cseplőgépeket újra felépíték. — Készítke szalma és fűrekrázó tengelyeket — Kozma Imre gazdasági gépműhelye Csantavér 1573

Intelligens német kisasszony éves bizonyítványokkal, kisebb gyermek mellé állást keres. Varrásban járás. Szives megkereséseket kerek Domjánk Éva, Torók ügyvédnél, Okánisa. 1559

Két árva leány keres egy éves szobát. Cím a kiadóban.

Malovec Iroda Szabadka Edenyipiac, — mindennemű adás vételt és Pénzkölcsönt közvetít.

Álteres deutsches freulein wird aufgenommen zu einem Knaben. Adresse in der Admínistratíon. 1598

Megbízhatóság házban és házon kívül elvállal ügyes fehérmémlivarrónó. Greciu-utca 166. 1539

Egy vas benzinhordó és 2 jukarba levő erős strákocsi eladó, Zeller faültet, Halasi ut Szabadka 1545

Kisasszonyi keresek fogorvosi rendelőbe magas fizetéssel. Csakis olyanok jelentkezzenek delelőt 9-10 óra között akik a szerb nyelvet is beszélik. Cím a kiadóhivatalban. 1504

SZTIPICS ÉS MANDICS

Voit lilgen helyiségben. Subotica. Kézmuáru-, szövet és készruha kereskedés.

Ajánlja nagy raktárát

kész férfiruhák, raglán, télikabátok, mikádók, pantalló és brechessekben, gyermek kosztümök, fiu ruhák, téli kabátok és angol szövetekben. Nagyban és kicsinyben.

1510

Léderer Josefa SUBOTICA, Csirkepiac, Andrassy-ház.

Olcsó téli árú érkezett!

- Női kötött kabátok — — — 300-350 K
- Vígonia szatették — — — 100 "
- Vígonia férfi kesztyúk — — — 30 "
- Kötött érmelégítők — — — 16 "
- Kötött lelekmelégítők — — — 50-70 "
- Női szavított aljak — — — 150-200 "
- 10-15 éves leánykák részére kostume — — — 200-300 "

Ajánl! szép kivitelű kárton női és gyermek köntényeket, gyermekruhákat, piaci és iskolatöskéket, férfi- és női- és gyermekharisnyákat.

Nagybani vételnél árengedmény!

Bánati cipőgyár Novisadi lerakata.

Profuma Károly

Nagyban. : : cipőkereskedőnél : : Kicsinyben. Ujvidék, Javrejska ut. 4. A városházzal szemben.

Ajánl! legolcsóbb áron viszonteladóknak :

Amerikai porjubőr férficipőket fekete és barna színben, a merikai borjubőr lelticipőket barna színben, dupla talpú, amerikai box férfi fekete színben, férfibakancs kat borjubőrből fekete színben, gyermekbakancsok fekete és barna színben, női fekete box lelticipőket, női fekete bő és chevreaux magas-szaru cipőket. Férfi-, női cipők, férfi-, gyermekbakancsok és gyermekcipők minden számban, legszébb kiállításban, legobb és a legártósabb minőségben.

!! Pontos szállítás vasuton és postán !!

Baracska Antal szijgyártó. —: Szabadka, Damjanics-utca 13. (a Polgári iskola mellett.)

Készít: mindennemű eszknakmába vágó munkát megrendelés szerint. Javításokat gyorsan, pontosan és jutányosan eszközöl. Raktáron kész munka — nagy választékban.

BECK ÉS TÁRSA SZABADKA, PETŐFI-UTCA. (PÉICS-HÁZ.)

ELAD legelőnyösebb feltételek mellett minden számú kitünő kenderzsineget, malomhevedert, gazdasági kötélárut és géphajtó kötelet.

1015